Муаллиф: Нурмухаммади Холзода
23.03.2014 17:09

Равшан Собиров-вазири пешини рушди ичтимоии Киргизистон, ки ахиран аз зиндон бадар шуд мег ӯяд, барои адолати додго хӣ мубориза хо хад кард.

Вай мегӯяд, дар порламони Киргизистон гурӯхе пешниход карда буданд, ки Равшан Собиров-узви пешини порламон на тан
х
о аз зиндон ра
х
о, балки барои
х
абси
г
айриодилона аз вай бояд узрхо
х
ӣ
низ шавад. Худи Собиров мег
ӯ
яд, яке аз аввалин кор
х
ое, ки вай хо
х
ад кард, навиштани нома ба Алмазбек Атамбоев-раиси
ч
ум
х
ур дар
х
амин бора хо
х
ад буд.

Собиров то мохи декабри соли 2011 ягона вазири точиктабор дар кишвараш буд... 13 марти соли 2013 вайро барои ришваситон
ӣ
5 сол ма

х
кум ба зиндон карданд. Баъд аз шикояти вакилони мудофеъ додго
х
и ол
й
25 маи
х
амон сол ин
х
укмро та
г
йир надод. Р
ӯ
зи пан
ч
шанбе, 20 март дар остонаи Навр
ӯ
з Собиров бар асоси афв аз зиндон ра
х
о шуд. Радиои Озод
й
дар о
г
оз вайро бо фарорасии Навр
ӯ
з ва ра
х
оиаш дар ин р
ӯ
з табрик кард. Собиров баъд аз из
х
ори сипос чунин гуфт:

Собиров: Ман ба худои муттаол сипос мегузорам, ки манро дар ин рӯз ба ахли хонаводаам, хешовандонам, ба
х
амватанонам, ба интихобкунандагонам ва д
ӯ
стонам баргардонд. Ман дир
ӯ
з (20 март) аз зиндон ра
х
о шудам ва ба озод
й
баромадам.
Х

ар шахсе, ки бо парвандаи ман ошност, хуб медонад, итти
х
оме, ки ба ман бор карданд, комилан сохта ва та
х
рикромез буд. Манро бо моддае ма
х
кум карданд, ки ву
ч
уд надорад. Имр
ӯ
з ин масъала дар порламони кишвар низ матра
х
шудааст. Дар кумитаи порламон баррас
ӣ
шудааст. Мо имр
ӯ
з пагондорони беинсофе дорем, ки дар додго
хх
о ва дар додситони
х
о кор мекунанд. Ман фикр мекунам, ки он
х
о барои чунин
ч
иноят бояд ба сазои аъмолашон бирасанд. Ман барои ин ба президент Алмазбек Шаршенбаевич Атамбоев ва ба Жогорку Кенеш (порламон) муро
ч
иат мекунам. Суол ин аст, ки чаро ман ин корро мекунам? Барои он ки ман бар асоси афв ра
х
о шудам. Ин афвро порламон ба тасвиб расонд ва раиси
ч
ум
х
ур 27 январи соли 2014 дар он имзо гузошт. Бо ву
ч
уди ин баъзе монеа
х
о пеш омад ва намехостанд, ки манро ра
х
о кунанд.
Х
атто ва
к
те, ки ин масъала дар порламон баррас
ӣ

мешуд,
х
у
к
у
к
донони муътабар ва ого
х
ин масъаларо матра
х
карданд, ки бар асоси моддаи дар
к
онун ву
ч
уднадошта, яъне бо моддаи 310 манро ма
х
кум кардаанд. Ин 7 марти соли 2013 буд. Он ва
к
т ин модда дигар ву
ч
уд надошт. Онро 10 августи соли 2012 зери шумораи 164 бекор карда буданд. Манти
к
ин аст, ки манро нодуруст ва
г
айри
к
онун
ӣ
ма
х
кум ба зиндон кардаанд.
Х
оло, ки мо бо шумо с
ӯ
х
бат мекунем, дар саросари
ч
а
х
он Навр
ӯ
зро
ч
ашн мегиранд, Р
ӯ
зи Нав, Соли Нав ва о

г
ози навро.
Х
амаи ононеро, ки манро медонанд ва Навр
ӯ
зро
ч
ашн мегиранд, табрик мег
ӯ
ям. Ин р
ӯ
з ба одамон хушбахтиву комёб
ӣ
меорад. Мехо
х
ам ин Соли Нав бе
х
тарин сол бошад ва бе
х
тарин нати
ч
а
х
о ба бор орад.

Озодӣ: Ташакур чаноби Собиров, суоли дигар ин аст, ки шуморо бар асоси афв рахо карданд, ин бад-он маъност, ки шумо гуна
х
гор будед ва гуно
х
и шуморо бахшиданд. Шумо бо ин
х
олат роз
ӣ
х
астед?

Собиров: Медонед, то имрӯз Кумитаи Жогорку Кенеш оид ба масъалахои додгохи ва х
у
к
у
к
ӣ
аризаи маро баррас
ӣ
кардааст ва чунин

к
арор баровардааст: Аввал, Собиров бояд фавран ра
х
о шавад ва дуввум, дар ин
к
арор омадааст, ки додситон
х
о ва додго
хх
ое, ки
х
укми нодурусту
г
айри
к
онун
й
содир кардаанд, ба му
ч
озот кашонда шаванд. Чунин
к
арор
х
оло ву
ч
уд дорад. Вале
ч
онибе низ
х
аст, ки ба ин кор монеа э
ч
од мекунад. Ба назарам, адолат пир
ӯ
з мешавад. Ман бори дигар такрор мекунам, ки гуна
х
гор набудам, итти
х
омоте, ки ба ман бор карданд, дур
ӯ
г
аст. Ман аз ин гуна кор
х
о ва ин гуна фикр
х
о дур будам. Барои
х

амин Туратбек Мадилбеков-намояндаи
х
изби “Ата-Мекен” дар порламон гуфт, ки “ин иштибо
х
и ни
х
од
х
ои интизомист, ин иштибо
х
и низоми додго
х
ист. Бо ву
ч
уди он ки дер шудааст, мо бояд аз Собиров узр хо
х
ем ва вайро ра
х
о кунем”.

Озодӣ: Шумо бовар доред, ки дар шароити кунунӣ нисбат ба шумо адолатро баркарор мекунанд?

Собиров: Мубориза ро идома медихам. Он чиро, ки ба ман бор карданд, набуд ва буда х ам наметавонад. Барои адолат мубориза мекунам”.

Озодӣ: Барномахои шумо барои оянда чӣ аст?

Собиров: Медонед, ман то хол узви раёсати Анчумани мардумони Киргизистон хастам. Хамчу
нин ра
х
барии Ан
ч
умани то
ч
икони
K
ир
г
изистон ба номи Р
ӯ
дакиро бар
ӯ
х
да дорам. Дар

К
ир
г
изистон бештар аз 50
х
азор то
ч
икон, хешовандони мо зиндаг
ӣ
мекунанд. Мо дар ин
ч
о нашрияи “Паёми Алатоу” чоп мекунем. Дар чопи китоб
х
о барои мактаб
х
ои то
ч
ик
ӣ
к
ӯ
мак мекунем. Дар ин самт ман фаъолияти худро давом меди
х
ам. Ман фикр мекунам, ки
х
атман дубора ба порламони кишварам бармегардам ва барои ворид овардани баъзе
исло
х
от дар низоми додго
х
ӣ
ва додситон
ӣ
талош мекунам, барои он ки ман
х
амаи онро аз дохил дидам ва муше
х
ида кардам, ки беадолати
х
ои зиёд ву
ч
уд дорад”.

Озодӣ: Дар ин муддате, ки шумо дар зиндон будед, тирандозие дар марзи Точикистону Киргизи
стон сабаби бад шудани муносиботи ду кишвар гардид. Шумо

х
амчун че
х
раи шинохтаи
K
ир
г
изистон барои бар
к
арор кардани муносиботи пешини ин ду кишвар талош хо
х
ед кард?

Собиров: Хатман. Дар ин кор пеш аз хама бояд аз дипломатияи мардумӣ истифода кард. Фа кат
аз ро
х
и музокирот бояд мушкил
х
ал шавад, чунки мардумони то
ч
ику
к
ир
г
из мардумони к
ӯ
х
истониву ма
г
рур
х
астанд. Хануми Манас то
ч
ик буд, бо номи Робиа. Баъд аз арус
й
бо Манас вай
K
аникей ном гирифт ва
х
оло
K
аникейро модари миллати
к
ир
г

из медонанд, вайро чун самбули модари
к
ир
г
из мешиносанд. Барои
х
амин ман муло
к
от
х
ое дар назар дорам ва дар ин самт к
ӯ
маки худро пешни
х
од мекунам”.

Озодӣ: Суоли ахир. Баъд аз рахоӣ аввалин корхое, ки мехохед анчом дихед ва ё дӯст доред, ки ан
ч
ом ди
х
ед, ч
й
аст?

Собиров: Ман имрӯз бо фарзандонам, бо оилаам хохам буд. Бо хешовандонам дидорбини хо дорем. Баъд аз он ба зодго хам дехаи Ча
ни Ари
к
и вилояти
Ӯ
ш меравам, бо мардум муло
к
от мекунам. Сипас ба но
х
ия
х
ое, ки ш
ӯ
ъба
х
ои Ан
ч
умани то
ч

икон
х
аст сафар мекунам, бо он
х
о муло
к
от
х
о баргузор мекунем. Дар
Ч
ани Ари
к
ма
х
аллае
х
аст бо номи “Правда”, ки бештар аз 2
х
азор то
ч
икон зиндаг
ӣ
мекунанд. Ман дар
х
амон
ч
о зода шудаам”.